

EUROPEAN
FEDERATION OF
THE ASSOCIATIONS
OF DIETITIANS

Planul European pentru Abordarea Nutritiei EuDAP (2015-2020)

Dieteticienii afirmând clar decizia lor de a acționa pentru
îmbunătățirea sănătății prin nutriție în întreaga societate

Adoptat de EFAD 2015

Bun venit

Ca profesie, dieteticienii au o lungă istorie în ceea ce privește preocuparea pentru nutriție. Impactul lor asupra îmbunătățirii alegerilor alimentare și, în consecință, asupra apariției beneficiilor prin nutriție pentru persoane, familie, locul de muncă și sănătatea publică este bine documentat.

În Europa, Federația Europeană a Asociațiilor de Dieteticieni (EFAD) și membrii acestora folosesc această oportunitate pentru a reitiera angajamentul lor față de îmbunătățirea sănătății prin nutriție la toate nivelurile societății. Fie că este vorba de domeniul sănătății, al industriei restaurantelor, cercetare, industrie alimentară, sănătate publică sau în casele cetățenilor, dieteticienii vor lucra pe baza planului lor național pentru alimentație și nutriție pentru a implementa Planul European pentru Abordarea nutriției 2015-2020 (EuDAP).

Sperăm că veți considera EuDAP un răspuns responsabil și un angajament serios din partea dieteticienilor din Europa în ceea ce privește îmbunătățirea sănătății printr-o alimentație mai bună.

Anne de Looy

Președinte de Onoare al Federației Europene a Asociațiilor de Dieteticieni

Octombrie 2015

1.0 Scopul EuDAP:

Scopul EuDAP este de a demonstra angajamentul dieteticienilor din Europa pentru a obține îmbunătățirea nutriției și a sănătății, prin implicare pro-activă în proiecte precum *Sănătate 2020*, *EuDAP (2015-2020)* și alte inițiative la nivelul EU.

2.0 Dieteticienii Europeni

Dieteticienii europeni sunt profesioniști în domeniul sănătății, licențiați și complet pregătiți pentru a îmbunătăți alimentația și sănătatea în Europa. EFAD² reprezintă peste 32000 de dieteticieni (mai mult de jumătate dintre profesioniști) în Europa.

Principii de bază

dieteticienii sunt responsabili, ca profesioniști, de susținerea îmbunătățirii sănătății alimentare a cetățenilor Europei, printr-o abordare bazată pe dovezi.

Dieteticienii sunt capabili să conducă sau să aducă contribuții semnificative planurilor locale, regionale și naționale privind nutriția și alimentația. În Europa, guvernul, societatea civică și alții recunosc expertiza dieteticienilor și utilizează abilitățile și cunoștințele lor atunci când realizează și implementează strategii. Recunoașterea valorii și expertizei dieteticienilor din Europa va susține la implementarea și realizarea cu succes a unor astfel de planuri, cum ar fi *Planul European de Acțiune pentru Alimentație și Nutriție (2015 -2020)*¹.

EFAD va continua să acționeze ca sursă de informație despre activitățile dieteticienilor europeni și va folosi informațiile pentru a notifica MEP, Comisia Europeană, WHO Regiunea Europeană și alții despre cum dieteticienii, ca profesioniști cheie în domeniul nutriției în Europa, contribuie la o Europă mai sanatoasă.

2.1 De ce dieteticienii sunt esențial în implementarea politicilor pentru nutriție și alimentație

Sfera geografică extinsă și expertiza membrilor EFAD arată că dieteticienii sunt capabili să lucreze în toate sectoarele în care alimentația și nutriția contează:

- cu toate grupele de vârstă, ghidând alegerile sănătoase privind mâncarea și lichidele pentru prevenirea bolilor (sănătatea comunității)
- cu cei implicați în realizarea legislației privind aprovizionarea cu alimente și lichide și despre ce constituie o dietă sănătoasă (sănătatea publică și reducerea riscului)
- cu cei care ocupă funcții de management în serviciile de alimentație publică și industrie pentru a furniza opțiuni alimentare sigure, informate și nutritive

¹ Planul WHO European de Acțiune pentru Alimentație și Nutriție (2015 -2020)

http://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0008/253727/64wd14e_FoodNutAP_140426.pdf?ua=1

² EFAD (Federația Europeană a Asociațiilor Dieteticienilor) a fost fondată în 1979, iar în momentul actual 33 de Asociații ale Dieteticienilor din 26 de țări din Europa sunt în parteneriat cu tot mai mulți membri (>20) din asociații din învățământul superior care predau nutriția și dietetica

- în domeniul sănătății, pentru managementul bolilor acute și cronice cu ajutorul alimentelor și lichidelor modificate

2.2 Cum vor răspunde dieteticienii și Asociațiile Naționale de Dieteticieni (AND)?

EuDAP descrie 5 obiective cheie pentru AND din Europa, membrii acestora și EFAD. Acestea sunt considerate a fi esențiale pentru a întruni scopul general – o Europă sănătoasă prin îmbunătățirea alimentației și nutriției. Fiecare obiectiv are câteva exemple de acțiuni care pot fi inițiate de dieteticienii europeni, la nivel local sau național. Fiecare AND va decide asupra acțiunilor precise, în funcție de planul lor național.

Asociațiile Naționale de Dieteticieni vor folosi EuDAP pentru a:

- identifica acțiuni/obiective prioritare ghidate de planul lor național privind alimentația, nutriția și politicile pentru sănătate
- face angajamente de acțiuni bazate pe EuDAP, strategii naționale și Europene și pentru a comunica aceste lucruri părților interesate
- monitoriza și comunica realizările angajamentelor lor părților interesate

3.0 Cum a fost realizat EuDAP?

Un număr de documente strategice au contribuit la dezvoltarea acestui plan. Strategia Europeană pentru sănătate, *Sănătatea 2020 (Plan de acțiune pentru implementarea strategiilor europene pentru prevenirea și controlul bolilor netransmisibile: EUR/RC60/SC(2)/20)*¹; *Declarația de la Moscova, Conferința Ministerială Globală*² (aprilie 2011), *Documentul WHO pentru combaterea obezității (2006)*³, *Documentul alb despre strategia Europei privind nutriția, suprapondera și obezitatea (2007)*⁴ și *Planul European al WHO de acțiune pentru politici alimentare și de nutriție (2015-2020)*. Aceste documente, împreună cu planuri regionale strategice de acțiune și strategii pentru combaterea cancerului⁵ și alte documente ale organizațiilor internaționale cum ar fi Federația Internațională de Diabet vor continua să fie surse de informații pentru munca dieteticienilor.

³ WHO (2010) (Plan de acțiune pentru implementarea strategiei europene pentru prevenția și controlul bolilor neinfecțioase: EUR/RC60/SC <http://www.ndphs.org//documents/2504/FINAL%20WHO-EURO%20Concept-Paper-NCD-Action-Plan%20Nov-2010.pdf>

⁴ WHO (2011) Preambul și angajament de acțiune; Declarația privind Stilul de Viață Sănătos și Bolile Neinfecțioase de la Moscova http://www.who.int/nmh/events/moscow_ncds_2011/conference_documents/moscow_declaration_en.pdf?ua=1

⁵ WHO (2006) Carta pentru Combaterea Obezității http://www.euro.who.int/_data/assets/pdf_file/0009/87462/E89567.pdf?ua=1

⁶ EC (2007) Strategia pentru Europa privind nutriția, suprapondera și obezitatea COM 279 http://ec.europa.eu/health/archive/ph_determinants/life_style/nutrition/documents/nutrition_wp_en.pdf

⁷ WHO (2009) Pentru o strategie pentru controlul cancerului în zona Est-Mediterraneană; WHO EM/NCD/060/E <http://applications.emro.who.int/dsaf/dsa1002.pdf>

⁸ Diabetes Action Now (2006) <http://www.who.int/diabetes/actionnow/en/DANbooklet.pdf>

Documente europene cheie privind nutriția și stilul de viață și o strategie europeană, încă în dezvoltare, privind activitatea fizică, arată că alimentația îmbunătățită, prin alegeri mai bune, este fundamentală pentru a avea o Europă sănătoasă. Prin urmare, guvernele, acțiunile și politicile lor, împreună cu activitatea dieteticienilor europeni pot face o diferență.

4.0 Cele 5 obiective cheie ale dieteticienilor europeni

Aceste cinci obiective pot fi obținute la nivel național, organizațional sau local, recunoscând contribuția pe care dieteticienii o au la nivelul întregii societăți.

Obiectivul 1 – Asigurarea accesului la alimente sănătoase și nutritive, accesibile ca preț, atractive și sustenabile

De exemplu, dieteticienii pot atinge acest obiectiv prin:

- Strategii pentru a promova diete sănătoase și hidratarea în școli
- Acțiuni la locul de muncă, inițiind și contribuind la strategii care să facă alegerile sănătoase cele mai simple alegeri
- Promovând/pledând pentru etichete ușor de înțeles de către consumatori și pentru instrumente ce oferă informații despre nutrienți, astfel încât, să fie facilitate alegerile sănătoase
- Pledând pentru restricționarea publicității pentru produsele nesănătoase
- Având grijă ca importanța hidratării să fie evidențiată și ca apa să fie disponibilă gratuit
- Promovând alimente sănătoase și atractive la furnizori (ex: spitale, azile, închisori)

**Obiectivul 1
Asigurarea
accesului la
alimente
sănătoase
și nutritive,
accesibile
ca preț,
attractive și
sustenabile**

In 2012 EFAD a publicat un raport, “Sănătatea la locul de muncă: rolul dieteticianului în Europa”, în care sunt rezumate cele 38 de inițiative pe care dieteticienii le-au avut pentru promovarea sănătății prin intermediul nutriției în 16 țări din Europa

Obiectivul 2 – Promovarea beneficiilor unei diete sănătoase și a susținerii nutriționale de-a lungul vieții, în special pentru grupele vulnerabile din clinici și din comunitate

De exemplu, dieteticienii pot atinge acest obiectiv prin:

Obiectivul 2 – Promovarea beneficiilor unei diete sănătoase și a susținerii nutriționale de-a lungul vieții, în special pentru grupele vulnerabile din clinici și din comunitate

- Adoptarea/asigurarea unor măsuri vaste și a unor inițiative care să implice comunitatea pentru a îmbunătăți alimentația, hidratarea și pentru a preveni bolile netransmisibile, care sunt corelate cu alimentația.
- Asigurarea unei continuități în ceea ce privește nutriția și activitatea fizică, pornind de la promovarea sănătății și continuând cu prevenția și îngrijirea de-a lungul vieții
- Dezvoltarea unor procese pentru realizarea sistematică a unor ghiduri, planuri de îngrijire și alte inițiative care să ducă la o mai bună îngrijire nutrițională și intervenții pentru toți cei pentru care o nutriție îmbunătățită ar schimba calitatea vieții.
- . Susținerea și dezvoltarea unor sisteme de supraveghere a nutriției și a sănătății și a unor proceduri de evaluare a riscului nutrițional pentru diferite categorii de populație, care să poată fi defalcate în funcție de indicatori socio-economici și sex
- Promovarea unor strategii pentru mâncatul sănătos, hidratare și activitate fizică la nivelul medicinei primare și asigurarea implicării continue în nutriție și activitate fizică pe parcursul întregii vieți, pornind de la promovarea sănătății și continuând cu prevenția și îngrijirea.
- Acțiuni pentru asigurarea celor mai bune consultații nutriționale pacienților pentru a avea certitudinea că aceștia consumă alimente și lichide conform necesităților lor nutriționale

In 2015, dieteticienii din Austria, alături de companii de asigurări și de restaurantele locale, au preluat un grup de persoane cu boli cronice într-o “Vacanță pentru Prevenirea Bolilor” în Alpii austrieci.

Obiectivul 3 – Folosirea dieteticienilor ca educatori și experți în cadrul comunității sau în cadru clinic pentru a da sfaturi populației generale, altor cadre din domeniul sănătății, autorităților (ministere, companii de asigurări), mass mediei și industriei.

Obiectivul 3 – Folosirea dieteticienilor ca educatori și experți în cadrul comunității sau în cadru clinic pentru a da sfaturi populației generale, altor cadre din domeniul sănătății, autorităților (ministere, companii de asigurări), mass mediei și industriei.

De exemplu, dieteticienii pot atinge obiectivul prin:

- Pregătirea profesioniștilor din domeniul sănătății în consilierea nutrițională adecvată, cu scopul de a asigura o forță de muncă bine pregătită.
- Includerea de informații, mici intervenții și consiliere despre o dietă sănătoasă și hidratare corespunzătoare și influența acestora asupra sănătății generale și a statusului nutrițional la diverse niveluri de îngrijire.
- Transmiterea rezultatelor cercetărilor despre eficacitatea terapiei nutriționale părților interesate (ministere, companii de asigurări).
- Asigurarea resurselor umane potrivite să furnizeze intervenții nutriționale bazate pe dovezi, incluzând aici consiliere și îngrijire, precum și tehnologii compatibile cu un sistem de sănătate centrat pe individ și pe o medicină primară puternic reprezentată.
- Utilizarea unor forme inovative de tehnologii ale informației pentru a educa angajații din domeniul sănătății și alți angajați despre nutriția, alimentele și aportul hidric necesar pentru a atinge un status nutrițional și o stare de sănătate optimă.

In 2012 dieteticienii din Olanda au publicat un raport “Analiza cost-beneficiu a terapiei nutriționale”, și în 2015 “Raportul cost-beneficiu privind prezența dieteticienilor în clinici” care au ilustrat economiile care pot fi făcute pentru societate, individ și sistemul de sănătate atunci când dieteticienii au un rol important în sistemul de îngrijire al pacienților.

Obiectivul 4 – Investiți în stabilirea eficacității dieteticienilor atunci când aceștia sunt implicați în obținerea îmbunătățirii sănătății prin îmbunătățirea nutriției

Obiectivul 4 – Investiți în stabilirea eficacității dieteticienilor atunci când aceștia sunt implicați în obținerea îmbunătățirii sănătății prin îmbunătățirea nutriției

De exemplu, dieteticienii pot obține aceasta prin:

- Angajamentul de a extinde supravegherea statusului nutrițional la nivelul populației vârstnice și de a lua în seamă necesarul nutrițional și hidric al vârstnicilor care trăiesc în azile și a celor care trăiesc în comunitate.
- Contribuția semnificativă la reducerea bolilor netransmisibile și la îmbunătățirea sănătății printr-o nutriție adecvată, care să fie demonstrabil eficientă și care să crească calitatea vieții.
- Monitorizarea și evaluarea intervențiilor nutriționale, activităților legate de diete și a politicilor la nivelul populației din diferite grupuri socio-economice și socio-demografice, determinate în funcție de nivelul socio-economic sau socio-demografic, cu scopul identificării acțiunilor cost-eficiente și pentru a disemina bune practici nutriționale.

In Belgia, pe o perioadă de trei ani, o investigație condusă de dieteticieni a demonstrat eficiența evaluării nutriționale în reducerea numărului de oameni hrăniți parenteral îmbunătățind rezultatele și reducând costurile.

van Schaik R and Niewold TA (2014) Sustained Reduction of TPN Usage During Hospital Admission by Dietitians. *Clinical Nutrition* 33:589

Obiectivul 5 – Consolidarea administrației, alianțelor și rețelelor pentru politici cu o abordare “sănătate în toate”

De exemplu, dieteticienii pot obține acesta prin:

Obiectivul 5 – Consolidarea administrației, alianțelor și rețelelor pentru politici cu o abordare “sănătate în toate”

- Colaborarea cu sistemul de sănătate publică și cu profesioniștii din domeniul sănătății prin furnizarea și promovarea informațiilor nutriționale, bazate pe dovezi în sisteme de educație profesională și prin ghiduri de bune practici.
- Coordonarea acțiunilor dintre diferiți participanți, încurajarea și susținerea acțiunilor locale precum consilii pentru nutriție și coaliții comunitare care să lucreze cu producători și consumatori locali și regionali
- Consolidarea rețelelor de profesioniști din domeniul sănătății angajați în domenii specifice prin EFAD ESDN¹ și alte persoane implicate în promovarea beneficiilor nutriției în sectoarele ce interesează sănătatea.
- Susținerea și participarea la dezvoltarea mecanismelor formale care să promoveze cooperarea între sectoare, în particular pentru acțiuni locale și, acolo unde este cazul, angrenarea celor interesați, cum ar fi societatea civilă.
- Identificarea, promovarea și recomandarea muncii dieteticienilor în implementarea strategiilor europene și a declarațiilor, cum sunt principiile și prioritățile programului Sănătatea 2020, Carta Europeană pentru Combaterea Obezității, Carta de la Istanbul, Planul de Acțiune European pentru Abordarea Nutriției etc.

Dieteticienii care lucrează în acest moment la o inițiativă locală a EPODE în Amsterdam numită JOGG, coordonează consultații privind alimentația sănătoasă a copiilor pentru a reduce riscul creșterii în greutate, împreună cu supermarketuri, administrația locală, școli, părinți, companii de asigurări de sănătate, medici de medicină generală și restaurante.

4.0 Rezumat

Asociațiile Naționale de Dieteticieni își vor planifica acțiunile EuDAP în concordanță cu legislația națională și europeană. Vor lucra cu agențiile naționale și europene pentru implementarea planurilor proprii. Dialogul inter- instituțional, comunicarea și supravegherea sunt esențiale pentru a monitoriza schimbările încununate cu succes și îmbunătățirile. Asociațiile Naționale, membrii acestora și EFAD s-au angajat spre a obține o Europă sănătoasă printr-o nutriție îmbunătățită și alegeri alimentare mai bune.

Pentru informații suplimentare, contactați Secretariatul General al EFAD la secretariat@efad.org

